

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XX. Dissoluitur argumentum petitum, cùm ab exemplo Ioannis Pontificis, eius nominis primi, tum etiam Principum Romanorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

ter, sed impuros etiam homines, Catholicis omnibus Gallia: populis, iuxta ventosum illud Molinæ mendacium, addito iureiurando anteposuisse? Nam, temeraria quidem iuramenta vsque adeo Ludouicus non ferebat, vt temere iurantes, varijs edictis coërcuerit: vsus ea in re, consilio Guilhelmi Parui, qui ei erat à factis confessionibus.

CAPVT XX.

Dissoluitur argumentum petitum, cum ab exemplo Ioannis Pontificis, eius nominis primi, tum etiam Principum Romanorum.

EST abste quoque Ioannis Pontificis eius nominis primi productum exemplum, Platinæ verbis eiusmodi: Theodoricus Rex Italia:, Ioannem Pontificem Romanum eius nominis primum, Theodorum, duosque Agapitos oratores, ad Iustinum Imperatorem, qui Arianos expulerat, eorumque Ecclesias Catholicis assignauerat, misit: qui eum hortarentur, vt Arianos restitueret: sin secus animatus esset, sciret se omnes Italia: Ecclesias Catholicas demoliturum. Magnificè & perbenignè primò quidem Legati excepti sunt, qui vbi Constantinopoli rationem legationis exposuere, cum flectere Iustinum non possent, ad lachrymas versi, ac suppliciter petentes, vt peritura: Italia:, vnà cum Catholicis omnibus subueniret, eo tandem pium hominem perpulere, vt Arianos restitueret, atque eos vivere suis institutis & legibus sineret. hinc tu concludens, Itaque, inquis, fidei causa hic postposita necessitati est. Quæ quidem conclusio ex tuo sensu profecta, non ex commemorato Ioannis exemplo, vera ratiocinatione deducta est. Ex quo enim Euangelio didicisti, causam fidei vili esse necessitati postponendam? Causa enim fidei, Christi & Dei causa est: quæ apud homi-

homi-

homines Christianos tanti esse debet, ut omnis illi debeat humana cedere necessitas. Id quod facere serpētū etiā docemur exēplo, qui, quo suū caput seruent incolume, ceteras omnes sui partes, cædentiū ictibus exponere non dubitant. Neque ergo id efficere studuit apud Imperatorem sanctissimus Pontifex, ut causa fidei necessitati postponeretur, sed omnino fidei ipsius religionisque causam egit: quæ ne opprimeretur in Italia, consultū esse censuit, Arianos in Græcia ad tempus adhuc tolerari. Non enim fidei causa postponitur necessitati, aut quicquam agitur in præiudicium religionis, quoties vel hæresis, vel aliud quodpiam toleratur infidelitatis genus, ne grauiora detrimenta pietas accipiat. Imo verò hoc est fidei causam putare primam, eiusque rationem piè omnino prudenterque suscipere. Quomodo nec in pudicitie præiudicium, prostibula certis duntaxat locis; nec in Reipublicæ aut æquitatis iniuriam vsuræ tolerātur. Quamuis enim ipsa prostibulorum impuritas, pudicitia; & vsurarum iniquitas, iustitiæ proculdubio contraria sit: non tamen euiusmodi vitiorum prudens & moderata toleratio, vitium aduersa est, sed pro ea potiùs conseruanda facit. Ad eundem ergo modum, contraria veræ quidem religioni sunt impiarum exercitia factionum: sed eorum ad aliquantum tempus prudens permissio; quoniam intuitu sit alibi conseruandæ fidei, non causam religionis necessitati postponit, sed urgente necessitate religioni consulit. Nec verò toleratio seu permissio hæc, tali omnia ex necessitate, causæ tuæ patrociniatur. Tu enim libertatem istiusmodi non tolerari, sed probari vis: nec vno duntaxat loco permitti, sed toto prorsus orbe terrarum, ne videlicet zizania euellantur; neque ad tempus tantummodo, sed omnino vsq. ad extremum iudicium, messisque diem. Quid tibi ergo profuerit, si Ariana hæresis ab Imperatore Iustino, propter impendentem

alioqui

alioqui Ecclesijs Italicis ruinam, ad tempus tolerata
 sit, & aliquantum libertatis acceperit, cum postea re-
 moto eiusmodi periculo, Iustinianus, Iustini in impe-
 rio successor, legem promulgauerit; ne qui essent hæ-
 retici sub eius imperio, datis ad conversionem trium
 mensium inducijs? Quod autem nonnulli dum resi-
 stant Libertinis, illam esse non putant de Ioanne Pon-
 tifice veram historiam; sed Ioannem Pontificem auxi-
 lij causa in Græciam ad Imperatorem profectum esse
 contendunt, quoniam Theodoricus Arianus Italiam
 direxerat, eamque Romanæ esse historiæ fidem; in eo
 hi multa falluntur simplicitate, quod cogitare nesciât
 hoc ipsum auxilio Italiae fuisse futurum, si Arianis in
 Græcia parceretur. Nam cum constet Ioannem Ponti-
 ficem ab ipso Theodorico missum ad Imperatorem,
 eiusque legatione esse functum; quoniam modo hæc
 Ioannis fuisset eò directa legatio, vt aduersus Theo-
 doricum auxilia peteretur? Breuiarium ergo illi suum,
 quod Romanæ historiæ nomine significant, non satis
 intelligunt. Neque enim Romanum Breuiarium Pon-
 tificali Romano contrariû est, è quo Platina suâ illam
 narrationem elicuit. Nec verò solus aut Platina, aut
 Sabellicus, aut Massæus Cameracenas. ita rem gestam
 referunt: sed vetus quoque & celebris Pauli Diaconi
 eadem de re historia, quæ his expressa est verbis: At
 verò, inquit, in Orientis partibus, cum adhuc eo tem-
 pore per singula loca hæresis Ariana vigeret, Iustinus
 sexto imperij sui anno orthodoxæ fidei studio omni-
 modis satagere cepit, vt hæreticorum nomen exstin-
 gueret, statuitque vt vbique eorum Ecclesias Catholi-
 ca religione consecraret. Quod dū in Italia Rex Theo-
 doricus, Ariana lue pollutus, audisset; Ioannē Papam,
 simulque cum eo Theodorum Hiparium, atq. Agapi-
 tum, consulares viros, atque Agapitum patricium,
 Constantinopolim ad Iustinum Principē misit. Man-
 dat

dat quoque per eos interminans, quod nisi quārocynt
 hæreticis suas Ecclesias redderet, eosque in pace dege-
 re sineret, vniuersos Italiae populos ipse gladio extin-
 gueret. Qui peruenientes ad Augustum, cum ab eo, vt
 dignum erat, suscepti essent, magnis eum, de sua suo-
 rumque salute solliciti, fletibus postulabant, vt suæ le-
 gationis seriem, quamquam esset iniusta, libenter exci-
 peret, Italiaeque periturae consulere, Quorum fletibus
 Iustinus permotus, eis quod petebant, concessit, Arianosque sui iuris reliquit. Hæc Paulus Diaconus. Quæ
 si quis roget quonam modo cum epistola Ioannis quæ
 ad Episcopos Italiae scripta est, consonent; qua declarat
 Pontifex, se Arianorum Ecclesias quascunque reperire
 potuerit, cum in Græcia adhuc esset, Catholicas conse-
 crasse: responderi poterit, Arianis sic esse paritum, sic
 que permissam erroris sui libertatem, vt tamen Eccle-
 siae eorum, quæ iam per consecrationem ad Catholicæ
 fidei & pietatis exercitium Deo dedicatæ erant, non
 redderentur: relinquerentur aliqua tamen, quæ non
 dum consecrationem acceperant. Tametsi enim ante
 Ioannis aduentum in Græciam, eiecti iam essent Arian-
 ni, & eorum Ecclesie fuisse significantur ad ritus Ca-
 tholicos consecratæ: tamen si omnes consecratæ fuis-
 sent, non potuisset Ioannes, quas ipse consecraret, re-
 perire. Cōsecrauit autem quascunque potuit ab Arian-
 nis inuenire vacuas: quibus cum etsi indulgentius a-
 mitius ageret Imperator, propter Pontificis preces ta-
 men non incredibile est, ob priorem Imperatoris se-
 ueritatem, multos Arianos ad Catholicæ communio-
 nem sese recepisse, aut certe ab Ecclesiarum suarum
 frequentatione abstinuisse: vt eæ iam potuerint Ca-
 tholica religione consecrari. hæc igitur, aut alia melior,
 si cui occurrat, afferenda erit conciliandi ratio: non
 autē aut historia, quæ à tam multis traditur historicis,
 & in ipso est Pontificali Romano, propter Ioannis episto-
 lam

In Pontif.

lam arguēda falsitatis, aut propter historię fidē Ioānis
 epistola repudianda. Ad cætera exempla quod attinet,
 quæ de Romanis Principibus proferuntur (vt taceam
 quàm referantur interdum deprauatè) satis fuerit ge-
 neratim annotasse, nullum ex omnibus satis idoneū
 esse ad perpetuam religionis libertatem stabiliendam,
 quam isti postulabant, nisi fortè Iuliani apostatę, cuius
 etiam iste patrociniō nititur. Nam illum, diuus quidē
 Augustinus testis est, hæreticorum & schismaticorum
 libertati fauisse; propterea quòd ei pax & vnitas Chri-
 stiana nimium displiceret, quandoquidem ipsa ei, vn-
 de impiè ceciderat, religio displicebat. Aliorum autem
 Imperatorum, inquit, iusticiam, legesque, quæ vehe-
 mentes aduersus eos latæ sunt, quis ignorat? In quibus
 vna generalis, inquit, aduersus omnes qui Christianos
 sedici volunt, & Ecclesiæ Catholicæ non communi-
 cant, sed in suis separatim conuenticulis cōgregantur,
 id continet, vt, vel ordinator clericus; vel ipse ordinatus,
 denis auri libris mulctetur; locus verò ipse, quo impia
 separatio congregatur, redigatur in fiscum. Sunt &
 alia iussiones generales, quibus eis vel faciendi testa-
 menta, vel per donationes alicui conferendi, facultas
 adimitur, vel ex donationibus aut testamentis ali-
 quid capiendi. Sic Augustinus. Vnde, si aduertere li-
 ber, intelligis nō probatam fuisse sectarum quam vul-
 tis libertatem, quæ impunita non relinquebatur. Sed
 qui boni & Catholici fuēre Principes, cū, vt è me-
 dio tollerentur, vel fieri non posse, vel propter com-
 mendandam Gentilibus Ecclesiæ mansuetudinem,
 non expedire iudicarent, tolerarunt dumtaxat, pro sui
 temporis necessitate, quos tolerandos esse iudicauēro
 præ aliis, vt Theodosius Magnus, quem iure laudas,
 vt prudentissimum & optimum Principem. de quo
 videri vis Socratem, Tripartitæ historiæ libri noni, ca-
 pite trigesimo sexto. Sed ego de eodem videre te velim
 quid scribat Prudentius. Laudat enim eum hoc no-
 mine,

mine,

784 DE CHRIST. LIBERT. LIBER XIII.
mine, quòd non solum, gentiliùm more Principum, id
ei curæ fuerit, vt bene se haberet terrenarum curus
rerum; verùm etiã id, quod ad Principum curam
pertinere non vis, vt vna vera religione, sublati, quo-
ad fieri posset, noxiis erroribus, ad æternam felicita-
tem adipiscendam, vni vero Deo seruiretur.

*Initio lib. prio-
ri contra Syri-
acas 13470.*

*Vir solus (ait) cui cura fuit, ne publica morum
Plaga cicatricem summa leuiter cute clausam
Duceret, & latebram tabentis vulneris altè
Impressam, penitusq; putri de pure peresam
Iuncta superficies medico fallente foueret:
Sed studuit quo pars hominis generosior intus
Viueret, atque animam letali peste piatam
Nosset ab interno tutam seruare veneno.
Illa Tyrannorum fuerat medicina, videre
Qui status ante oculos presentibus ac perituris
Competeret rebus, nec curam adhibere futuris:
Heu malè de populo meriti, malè patribus ipsis
Blanditi, quos precipites in tartara mergi
Cum Ione siuerunt, multa & cum plebe deorum!
Ast hic imperium protendit latius, euo
Posteriore sui cupiens sancire salutem.
Nimirum pulchrè quidam doctissimus, esset
Publica res (inquit) tunc fortunata satis, si
Vel Reges saperent, vel regnarent sapientes.*

Hæc de Theodosio Prudentius. Nemo autem omnia
hoc aut rationem aut Euangelij doctrinam postulare
putauit (quod vos putatis) vt quæque hæresis, omni-
bus & locis & temporibus, etiã cum extirpari sine
periculo grauiore posset, in sui professione, suisq; ex-
citij libera esse sineretur.